

HRVATSKA NARODNA BANKA

200 kuna

Objavljeno: 31.1.2015.

Izdanje: 7. ožujka 2002. (potpis: Željko Rohatinski), datum puštanja u optjecaj: 12. kolovoza 2002.

Izdanje: 9. srpnja 2012. (potpis: Boris Vujčić), datum puštanja u optjecaj: 1. srpnja 2013.

Veličina: 142 x 71 mm

Osnovna boja: Smeđa

Osnovni motiv na licu: Portret Stjepana Radića (1871. - 1928.)

STJEPAN RADIĆ

Stjepan Radić rođen je 1871. u Trebarjevu Desnom kod Siska. Već u ranoj mladosti kao gimnazijalac zbog svoga političkog djelovanja dolazi u sukob s vlastima. Za života postaje jednom od najpopularnijih osoba hrvatske političke scene ponajviše zbog privrženosti hrvatskom seljaštvu i zastupanja hrvatskih nacionalnih interesa, zbog čega je često proganjan i zatvaran. S bratom Antunom 1904. osniva Hrvatsku pučku seljačku stranku, a zastupnikom u Hrvatskom saboru prvi put postaje 1908. Sudjelovao je u osnivanju Države SHS, ali nesklon ujedinjenju s Kraljevinom Srbijom bez prethodnoga dogovora o položaju Hrvatske. Radićeva smrt kao posljedica ranjavanja u Narodnoj skupštini u Beogradu, kada je na izaslanstvo Hrvatske seljačke stranke Stjepana i Pavla Radića te Đuru Basaričeka 20. lipnja 1928. pucao srpski radikal Puniša Račić, bila je jedini način da se zaustavi neumoran politički rad najistaknutije političke osobe početka 20. stoljeća u Hrvatskoj.

Osnovni motiv na naličju: Zgrada glavnog zapovjedništva u Osijeku, Spomenik Presvetog Trojstva, tlocrt stare Tvrđe u Osijeku

SPOMENIK PRESVETOG TROJSTVA

Osječki spomenik Presvetog Trojstva, smješten u središtu Tvrđe, povezuje se s običajem postavljanja zavjetnih spomenika u vrijeme velikih epidemija kuge u 17. i 18. stoljeću. Taj kužni pil baroknog stila s pet svetaca zaštitnika od kuge i Svetim Trojstvom dala je podići u razdoblju od 1729. do 1730. ispred zgrade generalata barunica Marija Ana Petraš.

OSIJEK - ZGRADA VOJNOG ZAPOVJEDNIŠTVA

Po nalogu princa Eugena Savojskog na sjevernoj strani trga u osječkoj tvrđavi, od 1724. do 1726., izgrađena je zgrada vojnog zapovjedništva ili generalata. Današnji izgled dobiva četrdeset godina kasnije, kada se gradi drugi kat. U njoj je bilo sjedište Slavonske generalkomande i Slavonske zemaljske vlade, a služila je i kao kazalište te za balove i zabave.

OSIJEK - TVRĐA

Osječka Tvrđa ima iznimnu povijesnu i spomeničku vrijednost. Zbog načina na koji je stoljetni grad Osijek pretvoren u vojnu tvrđavu jedinstvena je pojava koja nema usporedbe ni u Hrvatskoj ni u cijeloj Europi. Nakon stoljeća i pol duge Osmanlijske vlasti, koja završava 1687., turski Osijek potpuno je razoren. Dvorski ratni savjet u Beču smatra da grad treba obnoviti i nastaviti utvrđivati, pa se 1691. izrađuje cjelovit plan gradnje tvrđave i vojnih zdanja unutar zidova po uzoru na nizinske nizozemske utvrde. Gradnja, koja je trajala gotovo trideset godina, završava 1719. Tvrđava je imala rog, osam bastiona, četvora vrata, 22 vanjska utvrđenja, pet barutana i dvije oružane. Radovi manjeg opsega na tvrđi i unutar nje izvodili su se još desetljećima. Razvoj tehnika ratovanja pretvara tvrđavu u spomenik vojnoga graditeljstva i prošlosti. U 19. stoljeću počinju rušenja dijelova tvrđave koja su trajala do 30-ih godina 20. stoljeća.

© HRVATSKA NARODNA BANKA